

SOCIAL ASPECTS OF STRESS URINARY INCONTINENCE ⁵

Pr. Assist. Prof. Denitsa Vasileva, PhD

Department of Public Health,

University of Ruse, Bulgaria

Phone: +359 878253907

E-mail: ddecheva@uni-ruse.bg

Abstract: *The article examines the problem of stress urinary incontinence in its social aspect and its impact on the quality of life. Data are based on a closed-ended, short-answer questionnaire of 50 women in Ruse with stress urinary incontinence. The received answers provide information about the manifestation of the nosology and its impact on the social and cultural life of women. On this basis, it is necessary to develop health and kinesitherapeutic programs for the treatment and prevention of stress urinary incontinence to maintain a high quality of life and cultural and social status.*

Keywords: *Stress urinary incontinence, Qiestionnaire, Social and culture difficulties.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Един от световно значимите здравни проблеми, наричан „тихата епидемия“, засягащ милиони жени по цял свят от всички културни групи е уринарната инконтиненция. Макар и да не е животозастрашаващо състояние, уринарната инконтиненция засяга сериозно качеството на живот на жените и предизвиква значителни физически, психологически, социални и икономически последици, (Kang, Y., 2008).

Уринарната инконтиненция по своята същност е спонтанно и неволево отделяне на урина, с често микционен смущение, (Serbezova, I., 2021). Въпреки, че не се определя като сериозно и тежко заболяване, уринарната инконтиненция нарушава сериозно психичното здраве, като води след себе си високи нива на стрес и депресивни състояния, (Kwak, Y., 2015; Karaganova, I., 2016).

Международно проучване отчита, че близо 7% от жените между 20 и 39 години страдат от инконтиненция, като с възрастта този процент нараства и при 40 – 59 години той вече е 17%, а при 60 – 79 години достига до 23%, (Deleva, R., 2017).

Според доклад на Института за старееене на Националния институт по здравеопазване, възрастното население на света (дефинирано като 65 или повече години) нараства със 795 000 души всеки месец. Прогнозите показват, че до 2050 г. повече от 20% от населението на САЩ ще бъде на 65 и повече години. С бързото нарастване на възрастното население по света, уринарната инконтиненция ще се превърне във все по-значим глобален проблем, (Viktrup, L., 2005).

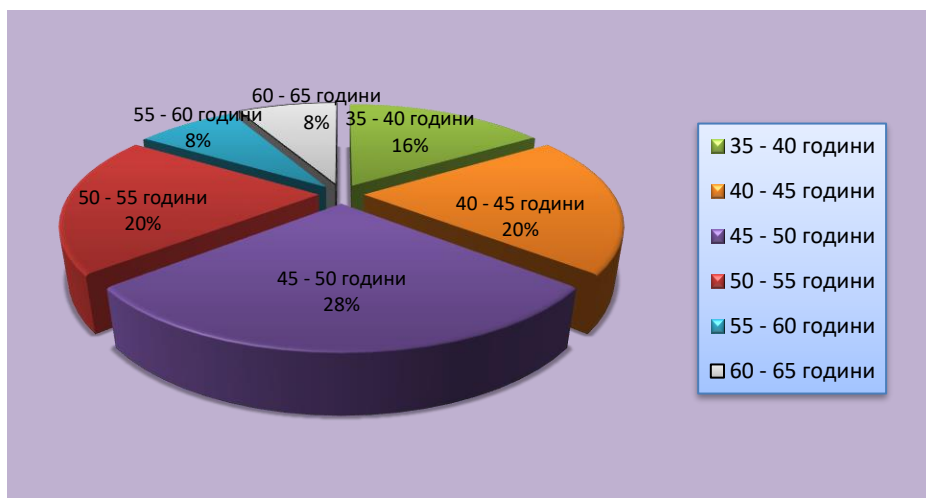
ИЗЛОЖЕНИЕ

В рамките на проекта „Създаване на алгоритъм на действие за превенция и функционално възстановяване при жени със стрес уринарна инконтиненция“ беше проучено влиянието на стрес уринарната инконтиненция върху качеството на живот на жените в град Русе и региона. За целта беше приложен опростен анкетен модел с кратки и ясни въпроси от затворен тип сред контингент от 50 жени в периода май – юни 2022 година. Анкетата се базира на въпроси, касаещи възрастта, честотата на проява на инконтиненцията, времевият диапазон на проява през денонощието, дейностите които я провокират и самооценка,

⁵ The research paper was presented on October 28, 2022, at the Health Promotion Section of the 2022 Online Scientific Conference co-organized by University of Ruse and Union of Scientists - Ruse. Its title in Bulgarian is: „СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ НА СТРЕС УРИНАРНАТА ИНКОНТИНЕНЦИЯ“.

определяща степента на влияние на стрес уринарната инконтиненция върху културния и социалния живот.

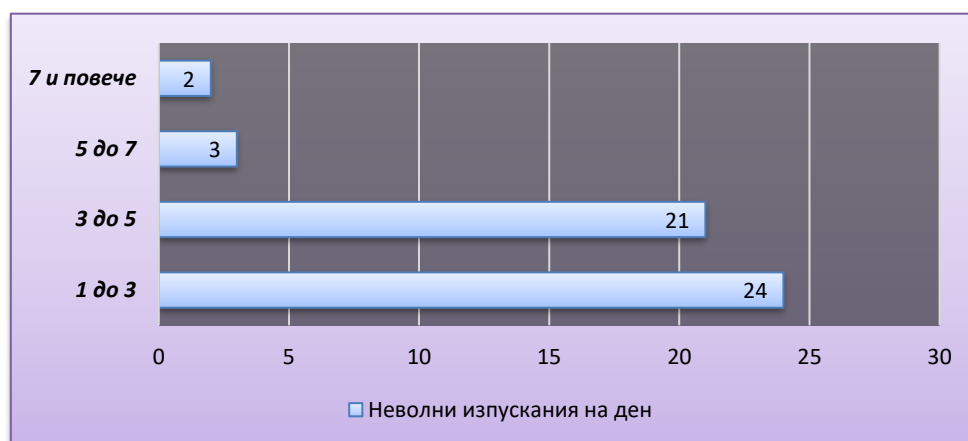
Участничките бяха на възраст 35 – 65 години, всички диагностицирани със стрес уринарна инконтиненция (Фиг.1).

Фиг. 1. Възрастов профил на анкетирувания контингент

Предвид спецификата на заболяването, очаквано най – голям е делът на жените във възрастовия диапазон 45 – 50 години (28%), следван от тези на възраст 40 – 45 години (20%) и 50 – 55 години (20%). Участничките на възраст 35 – 40 години представляват 16% от изследвания контингент, а най – малък е делът на жените на възраст 55 – 60 години и 60 – 65 години – по 8%. Ниският процент при жените над 55 годишна възраст може да се обвърже с притеснението от споделянето за съществуването на здравния им проблем и активното търсене на помощ за неговото решаване.

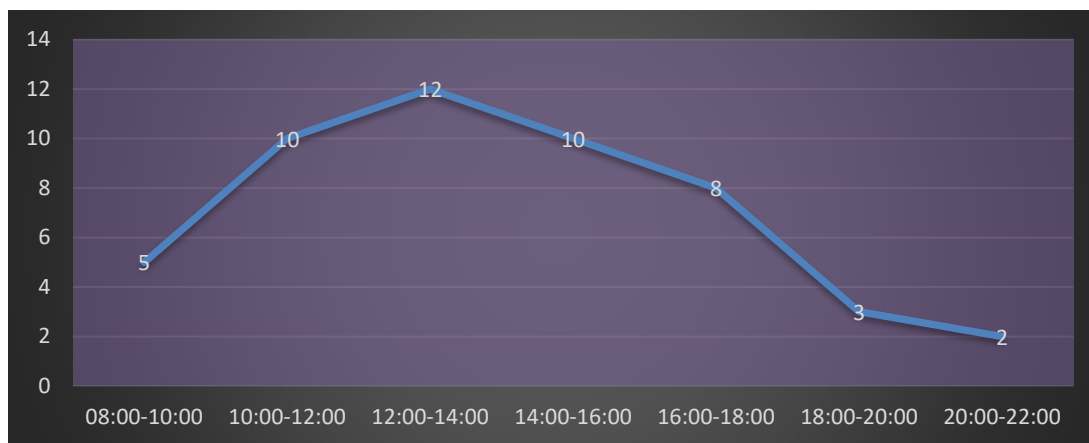
Резултатите от въпроса относно честотата на неволните изпускания на дневна база са представени на Фигура 2.

Фиг. 2. Брой неволни изпускания на дневна база

Честотата на дневните неволни изпускания при анкетирувания контингент варира от 1 до 7 и повече. Най – голям брой от жените – 24 посочват, че дневно имат от 1 до 3 неволни изпускания, при 21 жени се наблюдават от 3 до 5, при 3 жени от 5 до 7, а 2 жени съобщават за 7 и повече прояви на стрес уринарната инконтиненция на ден.

Освен въпрос, касаещ честотата на проява, включен беше и такъв за часовия диапазон на проявите (Фиг.3).

Фиг. 3. Разпределение на неволните уринарни изпускания по часови показател

Получените данни от разпределението на неволните уринарни изпускания по часови дневен показател, отчитат най – висок ръст (24%) в часовия диапазон 12:00-14:00, като с приблизително равен брой са и тези в 10:00-12:00 и 14:00-16:00 (20%). Проявите на уринарната инконтиненция започват да намаляват след 16:00 (16%), като във времето 20:00-22:00 те се редуцират до 4%. Динамиката на клинична изява на уринарната инконтиненция през деня показва сравнително ниски нива сутрин и вечер с пик в активната част на деня от 10:00 до 18:00 часа.

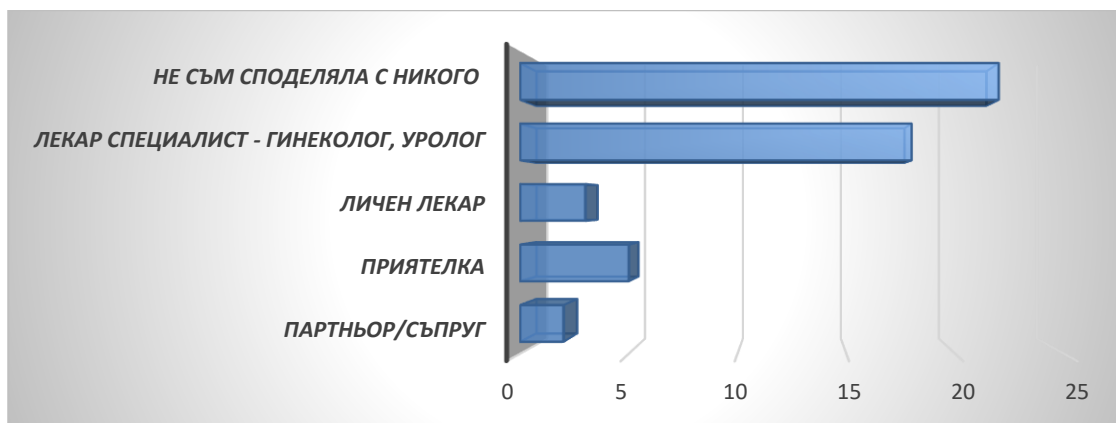
Проучени бяха и дейностите от ежедневието, които провокират изявата на стрес уринарната инконтиненция. (Фиг.4).

Фиг. 4. Дейности, провокиращи изявата на стрес уринарната инконтиненция

Въпросът за определяне на дейностите от ежедневието, които провокират изявата на стрес уринарната инконтиненция беше с повече от един възможен отговор. Като най – сериозен фактор, оказващ въздействие пациентите определят повдигането на тежести (43). След него се нареждат кихане/кашляне (32) и двигателните дейности като ходене, качване и слизване по стъпала (24). Като по – малко влияещ фактор посочват подскока (15), следван от навеждане (9), а като най – незначителен отбелязват силният смях (7). Предвид естеството на проблема и слабостта на мускулатурата на тазовото дъно, тези данни са в пряка зависимост от налягането, което се оказва върху тазовото дъно и пикочния мехур в частност, при извършването на всяко от посочените дейности.

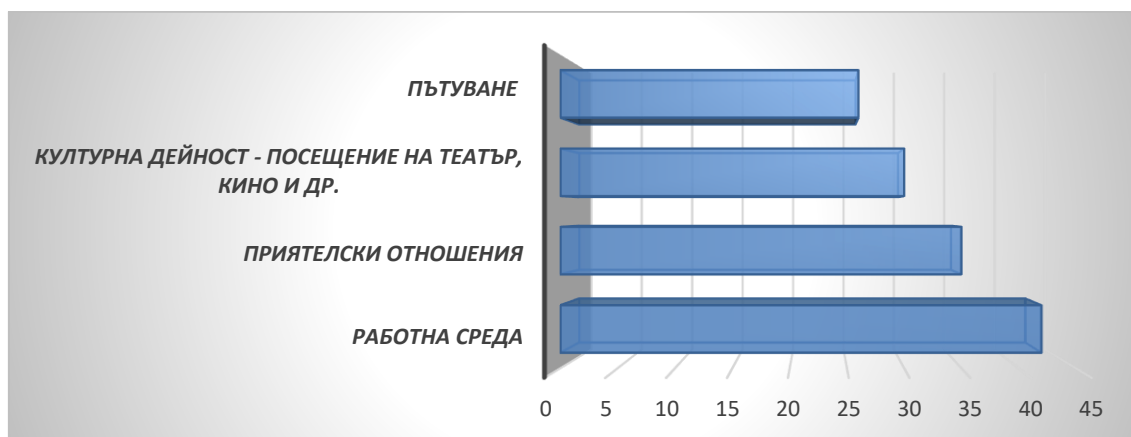
Основната цел на проведената анкета беше да определи степента на отражение на стрес уринарната инконтиненция върху социалния живот и работната среда на изследвания контингент. В тази връзка бяха формулирани последните три въпроса от анкетата, като първият касаеше с кого анкетирувания контингент жени е споделил за наличието на здравния си проблем. (Фиг.5).

Фиг. 5. Споделяне на проблема

Получените отговори на въпроса "Споделяли ли сте за Вашия здравен проблем с някого" показват, че анкетираните жени имат притеснения да говорят за този проблем и 44% (22) от тях са отбелязали "не съм споделяла с никого". Сравнително висок процент 36% (18) са посочили "лекар специалист – гинеколог, уролог", следван от "приятелка" 10% (5). Най – малко споделяния са посочени с "личен лекар" 6% (3) и "партньор/съпруг" 4% (2). Тези резултати показват, че стрес уринарната инконтиненция се оказва сериозен проблем, за който анкетираните жени имат притеснение и трудност за говоренето му с близки, приятели, та дори и с личния си лекар.

Зададен беше и въпрос, отнасящ се до отражението на уринарната инконтиненция върху качеството на живот и до каква степен влияе върху работата, приятелската среда, културната дейност и пътуването при анкетираните жени. Тук отново се позволяваше маркирането на повече от един отговор. (Фиг.6).

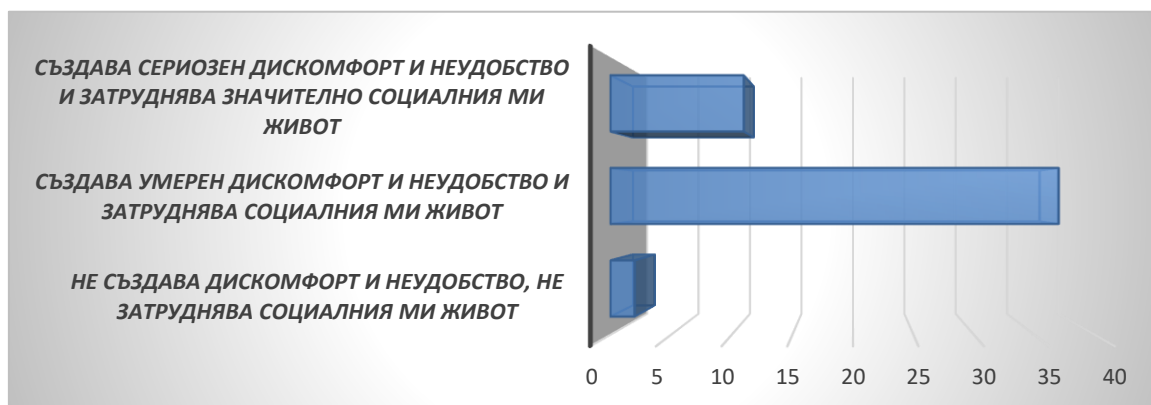
Фиг. 6. Влияние на стрес уринарната инконтиненция върху качеството на живот

Най-високата степен на негативно отражение на стрес уринарната инконтиненция се отразява върху работната среда (42), следвано от приятелските отношения в компания (35). Сериозни смущения създава и на жените при посещение на театър, кино и други културни мероприятия (30), както и при пътуване (26). Така получените отговори показват, че уринарната инконтиненция засяга в не-малка степен качеството на живот както в работна среда, така и в свободното време.

Последният въпрос в анкетата беше насочен към самооценка на жените за това как влияе стрес уринарната инконтиненция върху социалния им живот. (Фиг.7).

Анкетираните жени в най-голям процент 74% (37) определят стрес уринарната инконтиненция като проблем, създаващ умерен дискомфорт и неудобство, които затрудняват социалния им живот. По-малка част, 22% (11) определят проблема като създаващ сериозен дискомфорт и неудобство, затрудняващ значително социалния им живот, а едва 4% (2) не

смятат, че стрес уринарната инконтиненция им създава дискомфорт и неудобство и има негативно влияние върху социалния им живот.

Фиг. 7. Самоопределяне на отражението на стрес уринарната инконтиненция върху социалния живот

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Стрес уринарната инконтиненция е заболяване, засягащо жените от активна възраст и прогресиращо като брой и количество неволни изпускания на урина на ден до дълбока старост. Състоянията, които предизвикват проявата на симптомите на стрес уринарната инконтиненция са дейности от ежедневиия живот, които не биха могли да бъдат ограничени или редуцирани. В същото време, жените изпитват затруднение и притеснение да споделят свободно случващото им се с най – близките, приятелите и с личните си лекари, като се насочват директно към лекарите специалисти. Освен неудобството от разговори по темата, тя има и сериозно негативно отражение върху културния и социалния живот на жените с този проблем. Тези фактори налагат необходимостта от разработването на кинезитерапевтични програми за консервативно лечение на стрес уринарната инконтиненция, както и такива за превенция, с цел поддържане на високо ниво на качество на живот с пълноценен културен и социален живот на жените.

REFERENCES

- Deleva, R., Dacheva, V. (2017). URINARY INCONTINENCE - DEVELOPMENT AND KINESYOTHERAPY. Proceedings of the Union of Scientists – Ruse, Medicine and Ecology, 4(7), 84 – 92. (**Оригинално заглавие:** Делева, Р., Дачева, В. (2017). Уринарната инконтиненция – разпространение и кинезитерация. Известия на съюза на учените – Русе, Медицина и екология, 4(7), 84 – 92.).
- Karaganova, I. (2016). Kinesitherapy in more common geriatric diseases, Mediatech – Pleven, (112-114) ISBN: 978-619-207-064-9 (**Оригинално заглавие:** Караганова, И. (2016). Кинезитерация при по-чести гериатрични заболявания, Медиатех - Плевен, (112-114), ISBN: 978-619-207-064-9).
- Kang, Y., Crogan, N. (2008). Social and Cultural Construction of Urinary Incontinence among Korean American Elderly Women, *Geriatric Nursing*, 29 (2), 105-111.
- Kwak, Y., Kwon, H., Kim, Y. (2015). Health-related quality of life and mental health in older women with urinary incontinence. *Aging and Mental Health*, 20 (7), 719-726.
- Serbezova, I. (2021). CONTEMPORARY MIDWIFE CARE FOR WOMEN'S PELVIC FLOOR HEALTH. PROCEEDINGS OF UNIVERSITY OF RUSE, 60 (8.2), 23 – 32. ISSN: 2603-4123.
- Viktrup, L., Koke, S., Burgio, K., Ouslander, J. (2005). Stress urinary incontinence in active elderly women. *Southern Medical Journal*, 98(1), 79.